

De Eerste Wereldoorlog (1914-1918)

- Gebruik bron 3.*
- 2p 8 De briefkaart bevat een propagandaboodschap over Duitsland tijdens de Eerste Wereldoorlog.
→ Leg uit, met behulp van een onderdeel van de bron, welke propagandaboodschap te herkennen is.
Doe het zo:
De propagandaboodschap is ... (noem de propagandaboodschap).
Dat blijkt uit ... (noem een onderdeel van de bron).
- Gebruik bron 4.*
- 1p 9 Uit welk land komen de mensen die in de bron zijn beschreven?
- Gebruik bron 5.*
- 2p 10 De genummerde landen op de kaart horen bij bondgenootschappen tijdens de Eerste Wereldoorlog.
→ Geef aan bij welk bondgenootschap de landen horen.
Doe het zo:
Bij de Centralen horen ... (vul nummers in).
Bij de Geallieerden horen ... (vul nummers in).
- Gebruik bron 6.*
- 2p 11 Stel: er is tijdens de Eerste Wereldoorlog discussie over publicatie van deze foto in een Duitse krant. Iemand zegt dat de foto gebruikt kan worden als propaganda voor het Duitse leger. Iemand anders zegt dat de foto **juist niet** gebruikt kan worden als propaganda voor het Duitse leger.
→ Geef voor beide meningen een argument.
Doe het zo:
De foto kan gebruikt worden als propaganda, omdat ...
De foto kan **juist niet** gebruikt worden als propaganda, omdat ...

- 2p 12 Een invulopdracht over de Pacificatie van 1917. Bij de Pacificatie van 1917 bereiken verschillende politieke groepen hun belangrijkste doel.
- 1 De confessionelen bereiken ... (**algemeen mannenkiesrecht / betere sociale wetgeving / financiële gelijkstelling onderwijs**).
  - 2 De socialisten bereiken ... (**algemeen mannenkiesrecht / censuskiesrecht / financiële gelijkstelling onderwijs**).
  - 3 Ook wordt bij de Pacificatie het ... (**censuskiesrecht / districtenstelsel / stelsel van evenredige vertegenwoordiging**) ingevoerd.

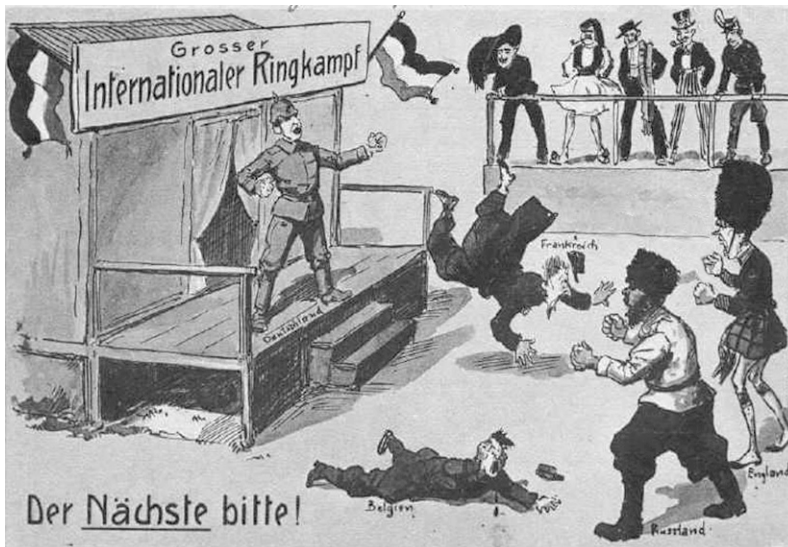
→ Maak de zinnen kloppend door telkens de juiste keuze te maken.

Doe het zo:

- zin 1 = ... (kies uit: algemeen mannenkiesrecht / betere sociale wetgeving / financiële gelijkstelling onderwijs)
- zin 2 = ... (kies uit: algemeen mannenkiesrecht / censuskiesrecht / financiële gelijkstelling onderwijs)
- zin 3 = ... (kies uit: censuskiesrecht / districtenstelsel / stelsel van evenredige vertegenwoordiging).

bron 3

Een Duitse briefkaart met als titel *Grote internationale worstelwedstrijd* (1914):

Toelichting

Rechts bovenin staan enkele landen toe te kijken.

Op het podium staat Duitsland.

België en Frankrijk zijn verslagen.

Rusland en Engeland staan met de vuisten gebald aan de rechterkant.

Onderaan staat: De volgende graag.

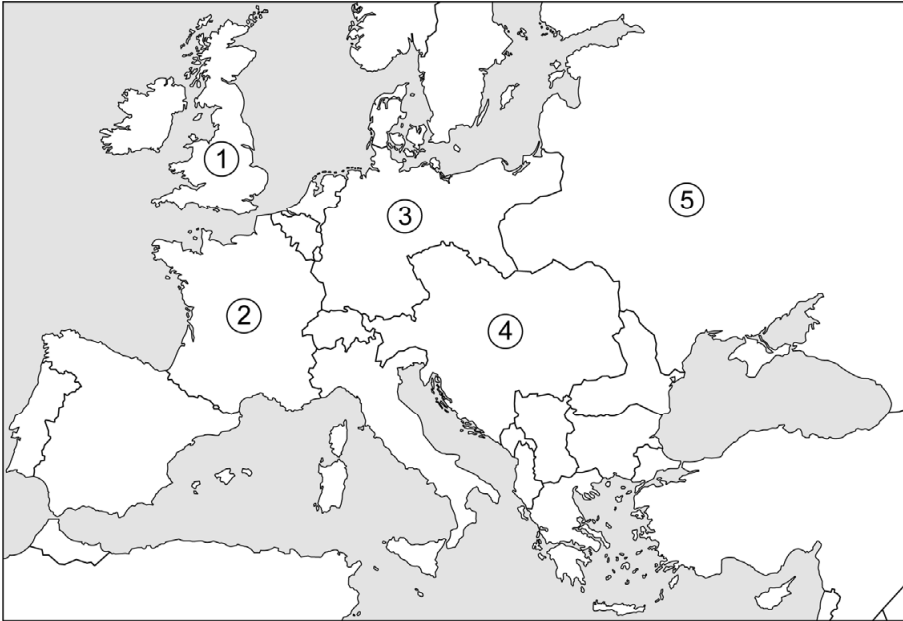
bron 4

Uit een lied (eind 1914):

Donderdagnacht, wie had dat verwacht,
werd onze woning door Duitsland beschoten.
Waar moest ik met vrouw en kinderen heen?
Ik ben toen de straat opgegaan.
Daar zag ik veel mensen sjouwen
met pakjes op Holland aan.
Wij zijn toen meegegaan
en bij Holland aangekomen
hebben we gevraagd
mogen wij alsjeblieft binnenkomen?

bron 5

Een staatkundige kaart van Europa (1916):

bron 6

Een foto van twee Duitse soldaten tijdens een veldslag aan het westfront in 1917:

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift.